

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

Hivatalos szaklapja:

Az „Országos Vendéglős Egyesületnek”, a „Székesfővárosi Vendéglős és Kocsmárosok Ipartársulatának”, a Szabadkai, Tolnai, vármegyei, Kassai, Erzsébetfalvai, Brassó megyei, Csepeli, Sárközi és vidéke, Pécs-Baranyai, Kispécsentőlörinci, Neményvári, Léva-vidéki, Szatmár megyei, Zombori, Nemesócsa és vidéke, Hunyadvármegyei, Csongrád megyei, Soproni-vidéki, Sáros megyei, Budak és környéke, Érséklyár és vidéke, Ceglédi, Marosvásárhelyi és Marostörli-megyei, Mezőturkai és Dévanyai fogadós (szállodások) vendéglős, kocsmáros és kávé ipartársulatok illetve egyleteknek; az Aradi pincér és. és elh. egylet és több jótékony pincér-asztaltársaságnak és közéleti vendéglős csoportnak.

ELŐFIZETÉS: Egy évre 12, fél évre 6 K.
LAPMEGJELENÉS: 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapkiadójának:
FLOR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VIII., GYULAI PÁL-U. 9.

Sorról-sorra.

Idegenforgalom a Dunán.

Ha ez az áldatlan háború megszűnik s a béke világa visszatér; megint megújul az élet és megelevenedik a forgalom, szárazon és vízen.

A kék Dunán, a mi legnagyobb folyónkon, szinte megindul a közlekedés. Elindulnak a hófehér testű és más színűre festett hajók és jönnek majd a népek: Germániából s más nyugati (s északi) országokból, valamint a Fekete-tenger innenső és tulsó feléről. Azok is, akik országok és népek megismerése miatt, azok is, akik gazdasági összeköttetések céljából jönnek; a mi szép országunkon utaznak keresztül és érinteni fogják Budapestet. De ne hogy csak érintsék, hanem hogy központosuljon is itt ez a forgalom — ez a kérdés van most soron.

Arról folyik a vita napok óta, hogy a dunahajózási forgalomnak hol legyen a központja. Hát lehet másutt, mint Budapesten? Hát van még egy város, hozzá főváros, amely földrajzilag is a Duna középpontjára esik s amelyet épp középen szel ketté ez a nagy folyó? Több ilyen nagy város sincs a Duna mentén. Bécs volna, ha volna. De attól jó pár kilométernyire folyik a Duna víze s jóval keskenyebb mederben és a mi Tiszánkhoz alig hasonlítható szélességben. A dunai forgalom középpontját tehát csakis Budapesten lehet megállapítani. Azaz csak lehetne, ha Bécsnek nem volnának előrelátó férfiai, akik a jelen esetben is azt a nagy és fontos gazdasági érdekeket látják, amelyek a hamburg-bagdadi vasút idegenforgalmával kapcsolódnak. És hála a bécsiek előrelátásának, mert ennek köszönhető, hogy nálunk is megállt a kérdést. Bécs város vezetőférfiai ugyanis kongresszusra szándékoztak meghívni a dunai városokat s a mi napisajtónk erre kezdett eszmélni, hogy mégse lesz egészen úgy jó, ahogyan Bécs akarja. És ennek máris mutatkozik az a haszna, hogy a dunai városok kongresszusa és a dunai forgalom

központja se Bécsben, hanem talán, Budapesten lesz.

Ugy a dunai mint a keleti ut idegenforgalmához igen fontos gazdasági érdekek fűződnek. Ép ezért hívjuk föl ismételtén is a legilletékesebb tényező: a kormány figyelmét az „idegenforgalmi tanács” létesítésére. Létesítse ezt a szert az idegenforgalomnak ez a hivatásos ügyvivőle vegye kezébe a dolgot. Addig azonban, míg a bécsiek a maguk idegenforgalmát egészen nem biztosították.

Bécsi levél.

Idegenimádás és: idegen cikkek a budapesti kávéházakban és vendéglőkben. — Bécsben magyar ásványvíz még véletlenül sincsen. — Az idegen üzleti nevek furcsasága és izléstelensége. — Pesti Ringlispil kávéházak. — Illetékkiszabás az idegen-fóliáru üzletekre. — Egy kis statisztika. — Külföldi pénz, hazai aranyak.

A sok egyéb tanulságos dolgok között a háború arra is tanít bennünket, hogy a hazait, vagyis a saját javainkat jobban megbecsüljük. Mert nem kell azt hinni, hogy az idegen-imádást — külföldi majmolságot — csak az üzletek elnevezésénél izzuk. Hódolunk mi ennek ezerféleképpen s a többek közt nagyra vagyunk vele, ha étlapjainkon (vagy borlapjainkon) egy-egy ismert nevű (de kevésbé „kitűnő” minőségű) borfajtának vagy pezsgőnek a nevét kiírhatjuk. Ezt láthatni akárhán magyar vendéglőben és kávéházban. Így vagyunk a sajt-félékkel (dacára, hogy a mi sajtgyáraink s ezek közt a híres Répcelaki, mindennemű sajtot előállítanak) a „prágai sonka” s mas egyébbel, de különösképpen az ásványvizekkel. — Magyarországon mindenféle gyógyhatású ásványvízforrás van és Budapesten a legtöbb vendéglőben és kávéházban mégis csak a „Selters”, „Kronsdorfer” és „Giesshübler” vizeket erőltetik a vendégekre. Igen sok bécs vendéglőben és kávéházban fordultam meg, de bizony ezekben még vélet-

TARTALOM:

Sorról-sorra.
Bécsi levél.
Társulati Élet.
Köve a jó bor.
A bécsi idegenforgalmi érdekeket.
Tilos házhoz föl ékszer vasarolni.
Különléte közlemények.
A mi katonáink.
Nyitlér.
Üzleti híreink.
Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

ORSZÁGOS VENDEGLŐS EGYESÜLET.

Hivatalos helyiség: VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3–6 óráig.

Felhívás és értesítés. Főhivatalnak azon vidéki vendéglősök és kocsmárosok, akik az „Országos Vendéglős Egyesület”-nek még nem tagjai, hogy lépjenek be és belépésüket jelenték be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. *Beiratás díj:* 2 korona. *Évi tagdíj:* 4 korona. Az „O. V. Egyesület” tagjainak szakügyekben tájékoztatást és esetleg jogtanácsot díjtalanul nyújt, ha az iródához fordul. Ilyen esetekben a levéllel válaszbélyeg mellékelendő. *Az elnökség.*

SZÉKESFŐVÁROSI VENDEGLŐS ÉS KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA.

Hivatalos helyisége: VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3–6 óráig.

Jogtanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az írást az ipartársulat iródájához fordul.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közölhetik.

Előfizetés.

A t. előfizetők kérvénylet, hogy esedékes előfizetésüket a lejáratkor pontosan ajfítsák meg. Fogadó kiadóhivatala, Bpest, Gyulai Pál-u. 9.

„FOGADÓ-NYOMDA”

új helyisége.

Budapest,

VIII. ker., József-utca 56. szám.

Telefon: József 39–70.

„FOGADÓ NYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT”

BUDAPEST, VIII. KERÜLET
JÓZSEF-UTCA 56. SZÁM.

Távbeszélő:
(Telefon) JÓZSEF 39–70.

Vendéglői és áváházi nyomtatványok nagy raktára.
A legszebb és izlősebb kivitelben készülnek: folyóiratok, árjegyzékek, társulati és egyélti évi jelentések, közgyűlést meghívók és az összes fogadói, vendéglői és kávéházi nyomtatványok u. m.: étlapok, borjegyzékek, konyha-, sőtés és kávéházi ívek, asztalkártyák, bérletfüzetek, szobajelentések stb. □ □ □

lenségéből se találtam magyar ásványvizet. Mintha ilyen egyáltalán nem is létezne. Mért van ez? Mert ezek a népek érettebbek és jobban tudják értékelni és megbecsülni a saját javaikat.

Még furcsábban vagyunk az üzletek idegen neveivel. A fogadók, vendéglők és kávéházak nevének idegen elkeresztelésére azt lehetne mondani, hogy az nem más, mint egyes vállalkozók nagyzási hobbitjának megnyilvánulása. De kifejeződik itt bizonyos mértékben az értelmiség és szakképzettségi fogyatékosság is s ez különösen a „Nizza”, „Westend” és más ilyen elnevezéseknél tűnik ki. Mit is akarunk ezzel kifejezni az illető üzlet tulajdonosok? Azt ugyebár, hogy a vendégek abba az illúzióba (önaltatás, önámítás) ringassák — és úgy érezzék — magukat, mintha amaz idegen helyeken volnának. Mindezzel párosulva van az izléstelenység és esziatlanság (a finomabb érzék és föltalálási hiánya) s ez különösen akkor tűnik szembe, ha egy budapesti „melegvacsorás” kávéház ablakán ezt a tarkabarka (groteszk) föliratot olvassuk:

Székelykaposztás meg Palermo és — Áltöldi guilyás; még gondolatnak is groteszk (furcsa, nevetséges).

Egy itteni vendéglőssel beszélgettem az idegen hangzású üzleti elnevezésekről. Ennek a kártársunknak a véleménye nagyon érdekes. Azt mondta:

„Nálunk Bécsben a nagy általánossággal, hál' Isten nem tudott úgy elfajulni a külföldimádás. Van egypár kávéház, amelyeknek tulajdonosaiak külföldről importáltak (hoztak be) neveket, de szerintük csak azéri, mert a közismert és mondjuk, közkedvelt b. nevéket mint pl. Kohn vagy Krausz stb. az itteni politikai viszonyokra való tekintettel nem tartották ajánlatosnak kiírni. Különben — beszélő tovább az én vendéglősm — én az ilyen feliratu kávéházakat már régen „ringlispiel állomásoknak” hívom. Tudniillik ha gyekeimet kicsi korukban a Praterba sétára vittem, mindig a körhíntához (ringlispiel) kívánczoktattak és ott: Páris-ba, London-ba, Palermo-ba utaztak. A körhíntakocsik ugyanis ilyen „kecségtető” felírással voltak ellátva.”

Mosolyogtam a bécsi vendéglősnék ezen az előadásán és hozzágondoltam: hátha látna a pesti Ringlispiel kávéházakat.

Van azonban annak a külföldieskedésnek a hazai közgazdaságra nézve egy igen szomorú oldala. Az idegen név után ugyanis, — mint ezt soraim elején is jeleztem; jön a külföldi sör, bor, pezsgő, pálinkafélék, sajt és egyéb élelmiszerek s ezek közt az étvágygerjesztő „sósperc-csésék” és különböző sörbombsák. Külföldi pénzértékünk (valutánk) rosszabodása is ennek a szertelen külföldimádásnak köszönhető. Nagyon helyesen cselekedett a kormány, mikor a külföldi luxúsrú (divatcikk) behozatalát alapon megnehezítette. Vendéglői és kávéházi cikkekből az 1913. évi statisztika szerint a következő értékben hoztak be külföldről:

Paprika 2,300.000 kor., pálinkafélék (kognak és likör) 1,000.000 kor., arak rum 810.000 kor., kül-

földi borok 3,200.000 kor., pezsgő 4,970.00, kaviár 2,520.000 kor.

Tehát, csak hat cikket soroltam fel s már ezért is mintegy 15 millió koronát adtnak a külföldnek. A felsorolt cikkek mindegyike nélkülözhető, mert nálunk is termelik és gyártják. Az önmagukról és hazájukról megfeledkezett vendéglősök és kávéosok az idegen „flancolás” sok millióval károsítja meg az országot. Be van bizonyítva, hogy évente 416 millió 780 ezer korona vándorol ki külföldre olyan cikkeikért, amelyeket nélkülözni lehetne. A divatáru kereskedők és a mi iparunk gyakorló eljárlának ebben. Igaza van Jagownak, amikor azt mondja, hogy az ilyen hazafiatlan eljárással szemben kényszereszközökhöz kellene nyulni. Az idegen (külföldies) föliratu üzletekre külön 1000—2000 koronáig terjedő illetéket kellene kiírni, a nemzeti-égy vidékeken felállítandó magyar iskolák javára. Az idegen ásványviz, pezsgő, bor, likör stb. ilyen cikk eladási árát pedig olyan alacsonyra kellene megállapítani, hogy mindenkinek elmenne az ilyen cikkektől a kedve. A brassói rendőrőlkapitány urnak mindenesetre figyelmébe ajánlom ezt az indítványomat.

Az osztrákok ezen a téren megint hazafiasabban járnak el. Ők arra törekednek, hogy a pénz fölül nem ki, hanem bejőjön a külföldről. — A napokban az osztrák tündök érdekében egy nagyobb küldöttség járt a kormánynál s azt kérte, hogy a Haditengerészeti r-t. szállítson nekik megfelelő mennyiségű lisztet, hogy a fűrdőidényben zavarok ne álljanak elő, továbbá engedtessek meg nekik, hogy a szokásos nyomtatott és rajzokkal ellátott fűrdőtájékoztatót (prospektust) akadálytalanul elküldhessék Németországba, a Balkánra és a semleges külföldre. Végső kérésük pedig az volt, hogy a határforgalomnál tegyen valami könnyítést a kormány, mert sok külföldiek miatt, hogy a határnál oly nagy zaklatásnak vannak kitéve, nem mernek idejönni. Ugy vélük, ha valamelyik konzulátusunk annak az ide igyekező külföldinek az utlevélét láttamozza és rávezeti, hogy az utazás célja: üdülés (N. N. fűrdőbe), ez már elég ok volna arra, hogy a határ-átlépésnél nehézségeket ne okozzanak.

Ez a kis esemény is azt igazolja, hogy itt amiatt törik a fejüket, hogy mint lehet külföldi pénzt behozni s nem azon, hogy a hazai aranyaktól mint lehet meg szabadulni és külföldre kivinni. Próbáljunk meg egyszer immár mi is így gondolkodni és cselekedni.

P. Gy.

TÁRSULATI ÉLET.

A kassai ipartársulat új elnöke. A „Kassai szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata” a múlt hónap 27-én tartotta é. r. közgyűlését. A közgyűlés mindenekelőtt az évi jelentést és zárszámadást intézte el, azután megadta a fölmentvényt és új elnököt választott. Néhaj Szentgyörgyi Ferencnek, a kassai ipartársulat nagynevű elnökének utóda, Hajós Samu kártársunk, az Otthon-fogadó tulajdonosa lett, akit nagy szótöbbséggel választottak elnöké. A közgyűlés ezután a hiányzó tisztségeket töltötte be.

Keves a jó bor.

Borhiány, bordságosság és rossz terméskilátás. Alma- és gyümölcsbor a vendéglőkben.

Hát csak eljutottunk a háború 22-ik hónapjába s a végtelennek tetsző idő alatt sikerült megérnünk, hogy pár kortynyi jó borocskához, még elvéve is alig lehet jutni. — Nincs jó bor, mert az utóbbi esztendőben csak vinkó és löretermelt! — állapítják ezt meg nagy busongva itt is, ott is a kocsmárosok. A még busabb érzést pedig az kelti sokakban, hogy a jobb időkben beszerzett s a pincéjük rejtett részében félve őrzött jobb tartalékborkok, is a végsőre csappant, s ha az a pár hektónyi is elfogy; hol szerezhettek be hasonlót? Hisz már a természetnél sincs más, csak selejtes minőségű s az is olyan drága, hogy szinte szédületes. „Egy korona negyven, egy kor. ötven ma a bicskanyitogató borkok beszerzési ára, s még jó, ha ilyen is lehet venni!” — vélekednek más egyesek. Mind-eből az tűnik ki, hogy nemcsak a jó borból, hanem a rosszából is kevés van, következésképpen ezzel a fogyasztási cikkünkkel is odáig jutottunk, mint nem rég a sörrel, hogy hiányról — „borhiányról” beszélhetünk.

Hogy a mostani inséges időkben kevésbé se könnyű vagy irigylésre méltó az italmérsi iparhoz tartozók helyzete; ezt a kevésbé avatottak is előismerik. Eddig csak volt reménykedés, hogy a viszonyok meg fognak változni és hogy lesz egy jobb termés, ami a helyzetet megjavítja s a hiányokat pótolja. Ez azonban csak reménykedés volt s ebből most alaposan kiábrándít bennünket a bortermelőik lapja, mely az ideai terméskilátásokat igen borús színekkel ecseteli. — Se árcsökkenés nem várható, se jó termés nem lesz, — mondja a „Bor. Lapok” utóbbi számában, amelyben a multikori rossz időjárással foglalkozik. Ilyenformán példál:

Normális (rendes) időjárás mellett még ilyenkor a szőlőben nem nagy kár eshetik. Csak hogy az idén március utolsó hetében olyan melege fordult az időjárás, hogy főleg a korán metszett (pedig ki nem metszett az idén korán?) szőlők tele voltak újynyi hosszúságú hajtásokkal s így bizony most a 30—50 százalékos kár sokkal többet jelent, mint máskor ilyen időtájtban.

Ezt figyelembe véve, ha minden egyébtől (munkás, rézgálichány, előrelátható nedves időjárás s.b.) ezuttal el is tekintünk, amely előreveti árnyékát, már valami országos nagy termésre többé nem számíthatunk. Annyi kétségtelen, hogy tavaly ilyenkor a terméskilátások sokkal, de sokkal fényesebbek voltak és lám, végül mily kétségbeesítően gyenge szüretünk lett. Így csak természetes, hogy minden a baissere (árcsökkenés, értéksökkenés, — az „idegen” kupáját ennek a „srápnel”-kupakos világnak! — Szédő gy.) iránnyúló hírek terjesztése (acára a bor ára egyre emelkedik és ma már 140—150 K-ért is alig lehet egy hektoliter új bort kapni, származásra való tekintet nélkül. Emberi számítás szerint ez az ár körülbelül meg is fog maradni, hacsak — amit mindannyian remélünk — a nyár vagy az ősz meg nem hozza a várvavart békét.

Az itteni sorok szerint nem épen rózsásak az ideai terméskilátások, sőt —

még a tavalyi kétségbeeső gyenge szűrt-nél is silányabb terméshozatalra lehet számítani. Ami, ha tényleg bekövetkezne (no és mi nem lehetséges a mai zürzaváros időben), akkor még nagyobb hiányt fogjuk látni ennek a fogyasztási cikknek. Könnyen megeshetik, hogy sokan a rendes szükségletüket csak hiányosan vagy így sem tudják beszerezni. Az ilyen állapotnak természetesen nem szabad bekövetkeznie, vagyis készülni kell a bekövetkezendőkre s okos és gondos előrelátással azon kell igyekezni, hogy ez a szükségleti hiány pótolassék. De mint és miáltal lehetséges pótolni a borhiányt?

A hosszú háború folyamán sok olyan kérdés nyert megoldást, amire azelőtt senki se gondolt. Így megoldást nyertek olyan kérdések is, amelyek bizonyos szükséglet-hiányoknak vannak hivatva segíteni. Az ausztriai — és németországi — vendéglősök, mint annakidején a „Fogadó” közölte, már régebben érezték a borhiányt, s amikor ezt a rákövetkező sörinsz veszedelme is tetézte, a sulyos helyzetben úgy igyekeztek segíteni, hogy bevezették az „alma- és gyümölcsbor” kimérését. Igaz, hogy az alma és más gyümölcsből sajtolt borítal és a szőlő nemes leve közti, van egy kis különbség; azonban az is csak fogyasztási cikk s az üzleti bevétel szempontjából egészen mindegy, hogy ebből gyarapszik-e vagy a másiktól. A fódolog az, hogy az a gyümölcsbor élvezetes és az egészségre előnyös legyen. S a káposztalé-szerű — és a magasba nézni készítő fanyar — borok helyett sokkal élvezetesebb — és kelendőbb is — az egészséges almából származó sajtolt bor, ami a gyakorlatban már beigazolást is nyert.

Az ital fogyasztás terén mutatkozó hiányon nekünk is ily módon ajánlatos segíteni, vagyis be kell vezetni a vendéglőbe az alma- és gyümölcsbort. Terem nálunk elég gyümölcs s kiváltképpen az almából, még közepes termés esetén is annyi fölösleg van, hogy abból jó pár százezer hektoliter bor sajtolható. Ha ezenkívül a magyar vegyes urak az egyéb gyümölcsökre is kiterjesztik figyelmüket, olyan célból, hogy a különböző gyümölcsnedvekből minél kellemesebb ízű és zamatu bor legyen kisajtolható; ez esetben olyan mennyiséget lehet elérni, hogy magunkat is elláthatjuk és még fölösleggel is fogunk rendelkezni. A gyümölcstermesnek ily módon való fölhasználása nemcsak a gyakori bor- és sörhiány pótlására alkalmas, hanem előnyös a gyümölcstermesek szempontjából is, amelynek ezzel egy nagy és szép távlatu jövőre nyílik kilátása. Tehát nem csupán az ital fogyasztásnak illetőleg az italmérő iparosoknak, hanem termelő gazdaságunknak is nagy érdeke fűződik az alma- és gyümölcsborhoz s ez okból is nagyon ajánlatos ezzel a kérdéssel minél behatóbban foglalkozni.

A bécsi idegenforgalmi értekezlet.

A „Bewebeska” megalakulása.

Bécs, 1916. május 1.

Április 27-én tartotta itt a német, magyar és osztrák idegenforgalmat előmozdító végrehajtó-bizottság első ülését. A

szövetséges államok idegenforgalmának irányítása tárgyában, mint ezt a *Fogadó* annakidején már közölte, ez évi január 19-én Lipcsében a német és osztrák idegenforgalmi szervezetek és a magyar főváros idegenforgalmi-bizottság kiküldöttjei megbeszéléseket folytattak, s ez alkalommal alakult ki az az egyhanguan elfogadott határozat, hogy a szövetséges országok idegenforgalma kölcsönösen előmozdítandó. Egy egységes, rendszeres eljárás a nemzetközi idegenforgalom idevezetésére és a belforgalom megélénkülése miatt közös és kölcsönös kiegészítő rendszabályok hozatala, — ezt a célt is egy létesítendő szervezet tudja megvalósítani. Ebben a szervezetbe azután a három szövetséges ország mindazon tényezőit bele kell vonni, akik az idegenforgalom emelése körül eddig munkásságot kifejtettek.

A lipcsei értekezlet a következő teendőket állapította meg: Már a háború alatt az agitációs nyomtatványok kicserélése és kölcsönös terjesztése, az eddig már fennálló idegenforgalmi és tudakozó irodák kölcsönös igénybevétele, közös tudakozó iroda létesítése egyelőre Berlinben, Budapesten és Bécsben a vasúti, hajózási- és közlekedési vállalatok hasonló irodák kapcsolatával és közreműködésével; eszmecsere folytatása célszerű idegenforgalmi- és propaganda-kérdésekben, sajtó ügy stb. A háború után pedig az államvasutak és más nagyobb közlekedési vállalatok vezetésével üzleti alapon egy nagy utazási iroda létesítése a világforgalom részére.

Ennek a közös megállapodásnak a végrehajtására a lipcsei értekezlet egy bizottságot alakított német, magyar és osztrák albizottsággal. A munkaterveket keresztülvitelére pedig egy szűkebb munkabizottságot alakítottak. Az igazgatás felvállalva fog történni és pedig ebben a sorrendben: Németország, Ausztria, Magyarország. Egyelőre a német idegenforgalmi egyesületek központja, Lipcsében vezeti az ügyeket.

Fentiekből látható, hogy azok a tényezők, akik az idegenforgalom nemzetgazdasági jelentőségével tisztában vannak, arra törekcsenek, hogy a szövetséges államokat minden tekintetben közelebb hozzák egymáshoz; a kölcsönös idegenforgalom fokozása által az elmaradt elcsésséges állambeli idegeneket kívánják pótolni s a szövetséges államok földű, üdülő- és nyaralóhelyeinek tömeges látogatását stb. akarják biztosítani.

A végrehajtó-bizottság német vezetés alatt, ebben az irányban megkezdte működését s miután időközben a forgalom a Balkán államokkal is megindult, Szófia és Konstantinápoly bevonásával megalakították a *Középeurópai fővárosok idegenforgalmi szövetségét* vagy röviden a „Bewebeska”-t (Berlin, Bécs [Wien] Budapest, Szófia és Konstantinápoly kezdőbetűi).

A bécsi értekezleten különben Németországból 14, Ausztriából 14 és Magyarországból 8-an vettek részt. Az értekezlet lefolyása a következőképpen történt:

Délután 10 órakor az alsóausztriai kereskedelmi- és iparkamara egyik termében gyűltek össze a kiküldöttek. A megalakulási formások után a napirend 1. pontját a „Be-

webeska” ügykörének megállapítását Lebrech igazságügyi tanácsos, a német idegenforgalmi egyesületek kiküldötte ismertette. Kisebbséggel az előadó javaslata elfogadott.

Az értekezlet 2. pontját (az 1916. évi munkatervet) Schuchmacher igazgató (Lipcsé) ismertette. A munkaprogram feladata: röpiratok terjesztése a belföldi utazás megélénkülésére és a szövetséges államok látogatására; a szövetséges államok hírlapjaiban egyes cikke elhelyezése, külön kiadások vagy fűrdőszámok kiadását kezdeményezni, újságírók kirándulását rendezni stb. stb. Az anyagi eszközök előteremtését a legközelebbi bizottsági ülésen javasolja tárgyalni. Előadása folyamán ezután részletes tájékozást nyújtott a létesítendő idegenforgalmi tudakozó irodáról. Többek hozzászólása után ezt a javaslatot is elfogadták.

Ezek után megejtették a választást. A központi iroda vezetésére megválasztottak: Németország részéről elsőnek Gousard, Ausztriából Dr. Kofler (alelnök), Kraus kir. tanácsos (München) Eidlitz igazgató (Berlin) és Dr. Pick Vencel (Prága). A magyar megbízottak neve később lesz közölve.

Bécs polgármestere a végrehajtó-bizottsági tagokat péntek este „hadi-vacsorára” a Rathauskeller-ben vendégül látta. A németországi vendégek nem győzték eleget csodálni a „hustnökküli” étlapot, amelyen a következő ételek voltak előírva: Főzelékves, pisztráng vajban burgonyával, ürü csülök finom főzeléssel, gyöngytyúk bécsi salátával, befőtt, csokoládé-felfújt, sajt, süteményfélék, kávé. A német vendégek azt kérdezték: miért hívják ezt „hadi vacsorának”?

Minthogy a fogadós- és vendéglős iparnak fontos érdekei fűződnek az idegenforgalomhoz, szükségesnek tartottam erről a gyűlésről beszámolni. (A magyar napilapok csak pár sorban említették meg ezt a fontos eseményt.) Igaz, tudóstársomat kritikái megjegyzésekkel is telesheltem volna, mert — tárgyilagosan szólva — a magyar kiküldöttek nem épp a legserencsebbek voltak kijelölve. Nem akorom egyes kiküldötteknek egyéni képességét kisebbiteni, sőt meg vagyok győződve, a legjobb akarattal és tudással voltak a gyűlés dolgai iránt; de látszott néhányon, hogy „beleugrottak a szerepbe.” Hiába, az idegenforgalom ügye ma már egy különleges tudomány, s ezzel foglalkozni nemcsak elméletileg, de gyakorlatilag is kell tudni. S a német kiküldöttek és nem kevésbé az osztrákok, mint a fenti értekezleten is tapasztalni lehetett, eléggé otthonosak ezen a téren, vagyis értenek ehhez az tudományhoz.

Pösch Gyula.

Tilos házalóktól ékszer vásárolni.

Budapest székesfőváros tanácsa 28948 —1916. XV. sz. a. kelt határozatával a Székesfővárosi vendéglős- és kocsmárosipartársulathoz másolatban a következő miniszteri rendeletet intézte. A vendéglősök és kávéosk figyelmébe ajánljuk ennek a rendeletnek tudomásulvételét, nehogy büntetésnek legyenek kitéve.

Kereskedelemügyi magy. kir. Miniszter
6885 VI. A. szám. Budapest székesfőváros
tanácsának.

A „Magyar arany-ezüstművesek, ékszerészek, aranyverők, óráskok, óratokkészítők és kereskedők országos szövetsége”, a Budapesti arany és ezüstműves, ékszerész, aranyverő és óratokkészítők ipartestülete” valamint a „Budapesti arany-ezüstműves és óratokkészítő mesterek egyesülete” azzal a közös panasszal fordult hozzám, hogy számos egyén kávéházakban, vendéglőkben és nyilvános helyeken a kávéskók és a pincérek bejegyzésével, támogatásával, sőt részvételével, s természetesen minden ellenőrzés kizárásával ékszerekkel (arany-ezüst tárgyakkal, órákkal stb.) hálalást, illetőleg kereskedést üz, s hogy ezeken a helyeken gyakran új arany és ezüstárakat fémjelzés nélkül is forgalomba hoznak. A panaszosok egyttal azzal a kérrrel is fordultak hozzám, hogy e kérdést rendelteti uton sürgősen szabályozzam, s hogy ezeknek az üzelmeknek eltűrését a nyilvános helyek tulajdonosainak és alkalmazottjainak szigorú büntetése mellett tiltsam meg. A panasz alapján felhívom a székesfőváros tanácsát, hogy a kerületi előjáróságokat, mint rendőri büntető bíróságokat utasítsa, hogy amennyiben a szóban forgó egyének az ilyen kereskedést nemcsak lakóhelyükön (illetőleg nem budapesti lakosok stb.) üzik, abban az esetben a háziasí szabályok 19. §-a értelmében kell eljárásukat megtorolni, sőt, amennyiben drága-kövekkel, arany és ezüstárakkal üznek házáló kereskedést, az árakat is el kell kobozni. Ha pedig budapesti lakosok foglalkoznak ilyen kereskedéssel iparigazolvány nélkül, akkor ellenük az ipartörvény 4. §-ába ütköző kihágás miatt kell eljárást indítani. Utasítsa továbbá az összes kerületi előjáróságokat I. foku iparhatóságokat, hogy mindazok ellen, a kávéház-tulajdonosok ellen, kik az ily kereskedelemnek üzlethejységükben való gyakorlását megengedik vagy megtűrik, az 1884. évi XVII. törvénycikk 155. §-a alapján járjanak el. A kérelemnek arra a részére vonatkozólag, ami a kávéházakban, vendéglőkben stb. helyeken való ily kereskedésnek általában való megakadályozását illeti, esetleges rendészeti intézkedés megtétele végett a belügyminiszter urat, a fémjelzés nélküli való forgalomba hozatal megtorlása miatt pedig a pénzügyminiszter urat kerestem. Felhívom a tanácsot, hogy erről a panaszosokat megfelelően értesítse. Budapest, 1916. március 17-én. A miniszter helyett: *Lers s. k. államtitár.*

Csak magyarul.

Fogadót, vendéglőt vagy kávéházat ha létesítünk (nyitunk), csak magyaros hangzású címmel lássuk el, vagy a saját nevünk „cimen” vezessük. Fogadót (szállodát) üzemeltetne a „szálloda” szót, hanem a „fogadó” szót alkalmazzuk, mert a „szálloda” nem magyaros, (az „Einkewirtshaus”-ból származik) — „Beszáló-vendéglő” helyett a magyar nótában is megörökített szék „Vendégfogadó” szót használjuk. *Étlaplásdát* étlapírók és éthordók ne használjanak idegen. pl. francia és angol ételneveket. Csak magyarul írjanak. A magyar becsület és önérték teszi a mai időkben minden magyarnak kötelességévé, hogy: csak magyarul gondolkozzon és cselekedjen.

A magyar nyelv tisztasága szempontjából csak írاند. Cz (ceze) betűt se névben, se más szóban ne írjon senki.

PAPIRSZALVÉTÁK

különböző nagyság, minőség
és árak szerint kaphatók a
„FOGADÓ”-nyomdában
Budapest, VIII. kerület, József-utca 56. sz.

KÜLÖNFÉLE KOZLEMÉNYEK

Előfizetőinkhez. Ismét fölkerjük azon előfizetőinket, akik eddig elmulasztották előfizetéseiket megújítani és ugyancsak azokat is, akik előfizetésükkel régebben el vannak maradva, hogy az esedékes díjakat szíveskedjenek kiegyenlíteni, illetve beküldeni az előzőleg kapott postautalványon, minthogy lapunknak is kötelességei vannak. Akiknek előfizetésük most járt le, a jelen számmal postautalványt mellékelünk. Az előfizetési pénzek: „Fogadó kiadóhivatala” Bpest. VIII., Gyulay Pál u. 9. címen küldendők be.

A Fogadó-könyvnyomda és lapkiadóvállalat mint előző számunkban is jeleztük, a VIII., Szentkirályi-utca 34. alól a VIII. ker. József-utca 56. sz. alá lett áthelyezve. A „Fogadó-nyomda” ezen alkalommal kibővült és felszerelését a mai fejlett igényeknek megfelelően gyarapította. A Fogadó-nyomdáról is fölhiujuk t. közönségünk figyelmét.

Rokkantak, özvegyek és árvák alapja. A mi hadi rokkantjaink, özvegyeink és árváink alapja javára megint hozott egy kicsinykét a posta. A mi derék Weismann Ignácunk, a losonci Magyar király fogadó főpincére, gyűjtötte és küldte ezt az összeget, amelyben azonban a nagyobb részt ismét az ő adománya képezi. Weismann I. ugyanis a maga részéről már előzőleg adakozott tíz koronát (s ezt ki is mutattuk) és ugyanakkor a nem katonai kartársait, a főpincéreket, valamint a hazai fogadós, vendéglős és kávév urakat lelkes szavakkal hívta föl, hogy amit módjukban van, áldozzanak erre a valóban nemes és hazafias célra. Mostani gyűjtésében — Weismann Ignác 10 kor., Deutsch Józsefné fogadóné 2 kor. és Vitárius István 4 koronával szerepelnek. A lapunk címére beküldött ezen összeget: 16 koronát, az „Országos Vendéglős Egyesület” által kezelt alaphoz juttattak Midőn az adományokért, az arra utaltak helyett ezuttal is hálás köszönetet mondunk; a mi jótékonyági ügyünk nemes művelője: Weismann Ignác dicséretes tényét a szakkörök részéről pártolása és követésre ajánljuk. — A fenti célra küldött adományok össze, a mostani 16 koronával együtt, 80 kor. 90 fillért tesz ki.

Lapzárásukra vetünk *Kuszman* Károly budapesti főpincértől 10 koronát, mely összeget a Törley-dugók beváltásáért kapta egy a kartársunk. Továbbá 4 koronát a harctéren levő Magyar Mihály főpincértől, (a 7-es huszárok vitéz járvérzetője) akiről „A mi katonáink” rovatban van kedves megemlékezés téve. Az adományokat hálás köszönettel nyugtatjuk. Ezzel együtt a fennebb kimutott összeg 94 kor. 90 fillérre emelkedett.

Osztárk menetjegyiroda Szófiában. A szófiái „Banque Balkanique” új 3 millió palotájában az osztárk államvasutak egy expozitúrára állított fel menetjegy- és tudakozó irodával kapcsolatban. A fentemlített bank a bécsi Länderbank alapítása és az ottani vezetőség, több osztárk közigazdással és politikussal van atyafiságban. Erről az osztárk szemféltességgel pedig azért teszünk említést, mert tudomásunk szerint a pesti Kereskedelmi Banknak is van a Balkánon alapítása s ennek a révén és az államvasutak igazgatóságával talán sikerülne neki az osztárk befolyást kereszteni.

Bibiotaszt fogyasztani tilos. Ezt a tilalmat az ilyen hasznos származások védelme szempontjából rendelte el a földművelésügyi miniszter, kinek föl-hívására a rendőrség megállapította, hogy a vendéglők étlapjain állandóan ott szerepel a bibiotaszt. E szállodák csemeget ezután nem szabad sem kiszedni (fészékből), sem vendéglői fogyasztás

tási cikként használni és az étlapra kiírni, mert ez kihalás és a kihágókat érzékeny büntetésben fogják elmarasztalni. — Szóval, téged sem szabad már több szeretni te kedves bibiotaszt...

A rokkant- és nyugdíjgyesület évi kimutatása. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyesülete közölte 23. évi kimutatását és zárszámadását az 1915. évről. A minden irányban széleskörű tájékoztatást nyújtó füzetből a következő adatokat ismertettük. Az egyesület fizető tagjainak száma: 202,226. — Fiókpénztárainak száma: 447. — Segélyeztek 4001 rokkantat és 1060 árva. Összvagyon: 16,783,264 K. Vagyonemelkedés 1915-ben 1,612,275 K. Segélyre kaptak az elmúlt évben: 1,791,713 koronát. — A hadikölcsön-jegyzésben az egyesület nagyobb összeggel vett részt. Tagjai közt nemcsak munkások, hanem önálló iparosok, üzleti alkalmazottak, s így pincérek, vendéglősök és tisztviselők is vannak. — Rokkantságot okozott betegségek közt legnagyobb a szembetegségek, az egész rokkantállományának 16,55%-a, legkisebb a fosztormérgezés okozta rokkantság: 0,02%. Az aggkór (niarasmus) 17,72% kal van képviselve.

5-6 helyett 2 esetleg 1 is elég a „Pesti Hírlap”-ból kávéházunkat, — írta a „Szállodát és kávéházat alkalmazottak orsz. szövetségének” ilyen című hírlapja. A P. H. ugyanis megint a „Tajpintatlanság” nevű szíjaj csikáját lovagoltatta, s az öreg lovag, a ménje fejéhez vagdosni szánt „jelzőket” az éjjeli pincéreknek utalta, elnevezve őket egy cikkben, „csirkefogó ábrázatt” pincéreknek. Hogy mi vitte az öreg lovagot (Szomaházi L.) erre a gorbomásra? Talán az, hogy az éjjeli világó — ami neki élete és mindene volt, — beszűntették, s emiatt haragszik a pincérekre. Az is lehet, hogy a P. H.-nak a vendéglősök és pincérekkel szemben alkalmazni szokott ellenséges szelleme, nála is „szokássá” vált s azért dobálózik a fentiekre hasonló durva jelzővel. De bármint is legyen, egy öreg erkölcsprédikátor, semmiképpen sem áll jól az elvesztett büns éjjeli világ mint való és a gorbomásokos.

Bécsiek kirándulása Budapestre és a Balatonra. A bécsi Westend-egyesület június 1-én társas kirándulást rendez a magyar fővárosba s onnan a Balatonra. Június 2-án a bécsi opera és Deutsches Volkstheater tagjainak közreműködésével a feldult kárpáti tűzhelyek felépítésére egy nagy jótékonyági estélyt rendeznek Budapestben: 3-án az egész társaság külön vonattal Balatonfűre utazik, míg a következő napon körülutazzák a Balatont és ez alkalommal meglátogatják Tihanyt, Siófokot, Balatonföldvart és Almádist. Reméljük, ezt a kirándulást hamarosan több is fogja követni.

APRÓ ESEMÉNYEK. Üngyilok vendéglősi címen, más lapok híradása nyomán, közöltük előző számunkban, hogy Salics J. kézdívasárhelyi vendéglős 17 éves fia rossz útra tért, leháskodott és végül üngyilok lett. Mint onnan értesültünk, a k.-vásárhelyi vendéglősi, se rossz, se léha nem volt, hanem katoná akart lenni mindenáron; ezt azonban édesanyja ellenezte, minthogy édesatyja és testvérbátyja is katoná és ezért lett üngyilok a derék fiu. — **Katonai sörgyártás.** Annak idején megemlítettük, hogy a Szerbiát elfoglaló katonáink két üzemben lévő sörgyárat találtak ott, és pedig az egyiket Belgrádban s a másikat Zagodínában. Hogy a sörözők üzemében főnnakadás ne legyen, mindkettőt a katonai hadvezetőség vette kezelésbe; az egyikben (belgrádi) a mi katonai kormányzóágunk s a másikkban a német hadvezetőség föllétele alatt történik a sörgyártás. — **A postai küldöndőj** (expreszküldemények, távirat kihordásánál) a kereskedelemügyi miniszter rendelkezése folytán e hónap 15-től kezdődőleg — a további intézkedésig — 1 koronáról 1 kor. 50 fillérre emelkedett. — **Jéghány** állott be az enyhe tél következtében s a belügyminiszter emiatt a nemrég visszaállított vasárnapi munkaszünetet akként módosította, hogy az élelmiszerüzletek vasárnaponként délután 6-tól este 9-ig

nyitva tarthatnak. — A **hagyma drágasága.** A maki hagymának módfeletti drágaságát, mint azt már jeleztük, különböző háborus okok idézték elő. Így pl. a „Makói zöldség, hagyma stb. című részv. társaság”-nak a békés világban 16–20 ezer korona volt az évi nyeresége; a háború alatt pedig 67–68 ezer korona. Egyike ez is a háborus okoknak. — **Mozgó konyhakát** létesítettek Budapesten meg Bécsben, a berlini „gulyás ágyúk” mintájára, hogy a szegényebb népen az ételek „olcsóságával” segítve legyen. Sokan kétkedtek ebben az olcsóságban, minthogy az ilyen konyhákban nemcsak a fentartása, hanem a „mozgása” is pénzbe kerül. Mindez azonban mellékes; a fődolog, hogy a szegényebb népség táplálkozásához juthasson.

Az ételárjegyzék a németországi vasuti vendéglőkben. A „Németországi vasuti vendéglősök szövetsége” azzal a kérelemmel fordult az illetékes szakminisztériumhoz, hogy a háború alatt a hivatalos ételárjegyzéket helyezze hatályon kívül, minthogy az élelmiszernek ára ugyszólván naponta változik s így az ital- és ételárak is napi változásoknak vannak kitéve. — Egyes vasutigazgatóságok a kerületükben levő vasuti vendéglőkben a hivatalos ételárjegyzéket felfüggesztették. Így a kölni vasuti igazgatóság is a pályaudvarok és a várótermekben egy hivatos hirdetményt tett közzé, mely szerint a hatóságilag megállapított ételárjegyzék a háború alatt érvénytelen, s a vendéglősöknek a helyi árakhoz kell alkalmazkodni. A miniszter a vendéglősök kérelmét elintézésre az illetékes vasutigazgatóságokhoz utalta.

GYÁSZROVAT. Ötv. Marx Miksáné budai vendéglősnét gyászós csapás érte, Károly fiának elhalálásaival. Elhunytat a múlt hónap 13-án temették el nagy részvét mellett.

Horváth Ferenc temesvári főpincér április 26-án 44 éves korában elhunyt. Temetése 28-án volt az ottani kártársak és a közönség nagy részvéte mellett. Halálát megtört övegye gyászolja.

Polgár László a sátoraljaújhelyi Központi kávéház tulajdonosa, május 3-án elhalálozott. Polgár kártársunk az ottani kártársak és a közönség nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra.

Rosner Ignác, királyhídi vasuti vendéglősnöt (a boldog emlékü Rosner Ignác kártársunk özvegyét) fájdalmas csapás érte. Fia, Rosner László VII. oszt. gimnáziumi tanuló, május 11-én 18 éves korában, hosszas szenvedés után elhalálozott. Temetése, a királyhídi állomás épület halottasházából, május 13-án történt igen nagy részvét mellett. Halálát, megtört édesanyján kívül, Lili nővére gyászolja. Áldás és béke hamvaikra.

Papírszalvéta beszerzése végett forduljanak t. kártársaink a „Fogadó könyvnyomdához” Budapest, VIII., József-utca 56.)

A mi katonáink.

— Háborus levelek. —

Lassan-lassan eljutottunk a háborúban odáig, hogy valamenynyien belekeveredünk. Aki csak férfi és komolyabb baja vagy testi fogyatkozása nincs, mind benne van a háború forgatagában. Az ötven éves családapák épen csak úgy lépkednek és fordulnak a katonai vezényszókra, mint 18 és 30 éves katonafiak.

Igy fölötté a 25–26 évvel ezelőtt levetett katonaruhát, **Mitrovátz** Adolf fővárosi vendéglős kártársunk is, akinek János fia már a negyedik tényleges évet szolgálja és elejétől fogva a harcra van. **Somogyi** Gyula gyulai vendéglős kártársunk (tizedes) szintén két fiával együtt szolgálja a hazát. Egyik fia, Imre törzsőrmester (a „Fogadó” költő munkatársa) s a másik Gyula, aki a mozgósítástól kezdve állandóan a harcra van.

És igen sokan vannak még a mieink közt, akik harmad és negyedmagukkal katonáskodnak és harcolnak a végső s legsebb győzelemért a — békéért.

Strobl János szombathelyi vendéglős szintén az öregekkel vonult be. Mint jó öreg honvéd teljesíti most katonai teendőit, míg az üzleti ügyeket otthon, derék felesége vezeti. Egy időben vonultak be: **Pertsy** Flórián somogyi vendéglős és **Rosenstein** Adolf radvánci vendéglős, míg **Demeter** Péter várpalotai vendéglős kártársunk november óta végzi a harcos dolgokat.

A középidősbekkel együtt vonultak be **Csányi** Lajos szentkirályi fogadótulajdonos és **Karny** Ferenc volt székesfehérvári főpincér. **Deutsch** Béla őrmester, kecskeméti kávé és azelőtt szentesi vasuti vendéglős, már husz hónapja a harcra van dolgozik, s minthogy most kissé megcsappant a háborús munka; a rég látott és annyiszor óhajtott „Fogadót” kérte címére küldeni. **Rogán** József főpincér is a háború elején vonult be s rövid itthoni pihenés után most megint a harcra ment. **Mágel** Gyula nagyváradi főpincér szintén háború kezdete óta katonáskodik: mindig harcra van s nem rég megsebesült. Most gyógyulás miatt Budapesten az István-utí hadikórházban van.

Ruszk Mihály alsódomborui vendéglős még a mozgósításkor bevonult s azóta folyton a harcra van. Ugyancsak az első közt vonult be a 7-es honvédhuszárokhoz **Magyar** Mihály őrzvezető főpincér is, akinek nem rég érdekes találkozója volt a harcra van — Fogadóval. Így irta meg ennek esetét a mi huszárnk.

... A véletlen a „Fogadó”-nak egy március 15-ki számához juttatott, amelynek jobban megörültem, mint bármilyen más érleles kincsnek. De a tulajdonosát nem sikerült fölmutatnom, amit nagyon sajnállok, mert aki ezt a lapot járta, az csak pincér vagy vendéglős lehet, tehát, az én szakmámbeli. Kérem t. szerkesztő urat, szíveskedjék egy tábori lapon megírni, ki az én ismeretlen kollegám, aki b. lapját járta a harcos 7-es honvéd huszároknál? Előre is hálás köszönettel és őszinte üdvözléssel **Magyar** Mihály j. őrzvezető.

Rövidesen azonban már jelezte, hogy: megtaláltam az illető kártársat s már személyes ösmerőssöm, ami nem csekély öröm rám nézve ebben a harcos sivatagban; mi jól esik most, közel hosszú két esztendő után elbeszélgetni a boldogabb múlt időkről, szakbeli ügyekről és egyéb dolgokról. Most már aztán — fejezte sorait — részemre is kérem küldeni a Fogadót. Az előfizetés meggyűzősáron, vagyis gyorsan.

Ottenuwald József őrmester, budafoki vendéglős kártársunk 19 hónap óta küzd az északi harcra van. E hónap elején nagy kiutetésben részesült; vitéségi tetteiért a koronás ezüst érdemkeresztet a vitéségi érem szalagján, kapta.

Köszner József debreceni főpincér, ki az első időtől kezdve harcra van volt s most egy ideig Frauenburgban állomásozott; a napokban megint a harcra ment. — **Melián** Péter főpincér a bukovinai harcra van egy földterítől különiménynél van s a napokban a tisztí élkezde vezetésével bízott meg. **Hammer** György is az északi frontról küldi „Táboriát” s azt írja, hogy unaloműzés és egy kis szórakozás céljából néha-néha muszkát táncoltatunk. Ám, az oroszoknak

nincs kedvük a tánchoz; sem a harchoz, inkább csak csendesen szeretnek lenni.

Bárcsak egészen elcsöndesednének... Bárcsak rájőnének az oroszok is és a többiek is arra, hogy az ő küzdelmüknek immár semmi célja nincs s hogy azt a győzelmet amit a mi legyvereink kivittak, semmiféle harcra és erőmegfeszítés-sel megdönteni nem képesek.

NYILT-TER.

E rovat alatt közöltékért nem felelős a szerkesztőség.

A Fogadó-nyomda közlései.

Értesítés.

Van szerencsénk értesíteni a b. rendelőinket és a „Fogadó” közönségét, hogy a „Fogadó-könyvnyomda és lapkiadóvállalat” helyiségét a VIII. ker. Szentkirályi utca alól áthelyeztük a VIII. ker. József-utca 56. sz. alá. Ugyanezen alkalommal nyomdai üzemünket a mai fejlett igényeknek megfelelően kibővítettük, úgy hogy a fogadó- és vendéglőssipar kapcsolatos munkákat és bármely egyéb nyomtatvány rendeléseket a legkényesebb s különleges íz és óhaj szerint van módjában nyomdánkban teljesíteni. Midőn ezen értesítésünk kapcsán nyomdávalunkat továbbra is jóakaró figyelmébe és pártfogásába ajánljuk a m. t. üzleti és rendelőfelelőseknek; maradtunk

tisztelettel

Távbeszélő | József : FOGADÓ-KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT (Telefon) | 39—70. Budapest, VIII., József-utca 56. sz.

Ütőjegyzet. Miután a vendéglői és kávéházi cikkek, de kiváltképen a papírszalvéák ára a jelen állapotok mellett hirtelen és márcól-holnapra szokott váltott, illetve emelkedni; t. rendelő-közönségünk figyelmét felhívjuk, hogy az ár k iránt a rendelést megelőzőleg szíveskedjenek érdeklődni.

Fogadó-nyomda.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon t. előfizetőink, kik a „Fogadót” a megjelenés napján nem kapják meg, a kiadói hivatalt szíveskedjenek erről egy levelező-lapon értesíteni.

A Fogadó-nyomda a VIII. ker. Szentkirályi-u. 34. sz. alól a VIII. ker. József-utca 56. sz. alá helyezett át.

Cim-változásoknál mindig írják ki pontosan előfizetőink, de különösen pincér előfizetőink a közelebbi címet (utca, házszám v. üzletcím), valamint azt is, hogy előzőleg hol voltak alkalmazásban?

Müller József Károly volt budapesti (terencevárosi) kávé a VIII. ker. Rákóczi-tér 10. sz. alatt egy nagyszabású vendéglőt létesített s azt a mai haladó igényeknek megfelelő finom ízléssel rendezte be. Müller kártársunk vendéglőit üzlete ápril 23-án nyílt meg ünnepélyesen.

Jó új-borok. A múlt évi rossz időjárás következtében alig volt vidék, ahol jó bor termett volna. kivétel képez a „Visontai és a Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő r.-társ.”, melynek új bori minőség tekintetében még az eddigi termést is jóval fölülmulják.

Fürdői vendéglők nyitása. Még nincs itta hivatalos nyitási idő, de a fürdő-vendéglők gazdái már készülődnek. Tatarozzák és rendezik üzletüket, hogy az érkező fürdő-vendégek rendben és tisztán találják régi megszokott helyüket. Fürdővendégek, — de vajjon lesznek-e az idén és lesz-e és milyen a „szезон”? — kérdik és számlálják magukban százszor is el ezt a kérdést vendéglőseink. Hát, lesznek egyesek, és tán kis számú fürdők, hol a háborus viszonyok dacára is kitelik a vendég-

létszám. A fürdővendéglősök nagy része azonban csak a háboru utáni jobb időkre meri kivetni reményhőját. Az idén jobbra beteg és lábadozó katonák, tiszték és ezeknek hozzátartozói fogják képezni a fürdőzők zömét és ezekből sok kerül: Hévíz, Félix, Szentlászló (Püspökfürdő), Harkány, Herkules, Tr-Teplic, Pöstyén, no és a balatoni fürdőkre. Ezért is ezeken a fürdőkön immár teljes rend és tisztaság uralkodik. Így

Szentlászló-fürdő az új tulajdonos: Komzisk Alajos, már a múlt hónap első felében elkészült a nagy tatarozással és új berendezéssel. Az öreg Püspökfürdőből egy gyönyörű, kis paradicsomot varázsolt a nagy szakavatottsággal bíró új gazda. Az ünnepies megnyitást már most májusban eszközli.

Hévízen is új gazdája van a nagy vendéglőnek. Mint előzőleg hírül adtuk, Vukán István nyugalmas vendéglős (a sárbogárdi vasuti vendéglőnek sokáig volt derék gazdája) nyerte el a nagyszabású éttermi üzlet bérletét. A napokban lett kész az új berendezési munkálatokkal és üzletét ugyancsak ma adta át a forgalomnak.

Félix-fürdőnek új gazdája van. Reigl Ernő, volt kassai vasuti vendéglős, (boldogult Szentgyörgyi F. barátunk veje) vette át a nagy kiterjedésű fürdőt és ennek fogadói és éttermi üzleteit Komzisk Alajostól. Természetesen már Reigl barátunk rendbehozta, ujan tatarozta s rendezte a fürdőt és vendéglője helyiségeit amelyeknek csak a villanyvilágítási felszerelése több mint 40 ezer koronába kerültek. Az ünnepies megnyitást szintén e hónap közepén rendezte.

Tarcsa-fürdő, Vasvármegyeinek eme híres és szép üdülő helyén, a Gyógyvendéglőnek (Kurszalón) ösmert nevű gazdája, Balassa Mihály még e hónap elejével elkészült a tatarozási dolgokkal, mely alkalommal a berendezési hiányokat is megfelelő és egész új felszereléssel pótolta. Vasvármegyeinek — és más sok megyének — szép asszonyait és ezeknek férjuraikat, ez a fürdőnk is teljesen elkészülve várja s azokból Balassa kartsársunk éttermeit már e hó 15-én megnyitotta.

Bartfa-fürdő, "Gyógyéttermei és kávéháza" az új bérlet kezébe került. Az új gazda Reigl László barátunk, a kassai Schalkház-fogadónak jó magyaros konyhájáról ösmert vendéglőse s a löcsei Városi-fogadó tulajdonosa. Reigl László (a fenti Reigl Ernő bátyja) a régi, hírneves fürdő nagyszabású vendéglőjét és kávéházát a legkényesebb igényeknek megfelelő nagy kényelemmel és egész ujan rendezte be. Az ünnepies megnyitást itt az idény kezdetén, június 1-én lesz.

Fürdői vendéglős urak (tápl és más üzleti nyomtatvány-szükségleteiket, valamint vendéglői (és kávéházi) kisebb cikkeiket a *Fogadó-nyomda* vállalatnál, Bpest, VIII., József-utca 56. sz. sziveskedjenek megrendelni.

Mezey Albert volt jászkeséri vendéglős kartsársunk, Budapestén a József-utca 39. sz. alatti vendéglőt megvette és azt egész ujan tatarozta s rendezte be és ünnepélyesen április 15-én nyitotta meg.

Üzlet-vétel vagy átvétel alkalmával szokások, "vendéglő-átvétel" vagy "vendéglő-nyitási" értesítések és minden egyéb nyomtatványokat t. kartsársaink a *Fogadó-nyomdában* (Budapest, József-utca 56. sz.) rendeljék meg.

A kassai vasuti vendéglő új gazda kezébe került. Az új bérlet **Pikler Sándor** kartsársunk, az előnyösen ösmert garamberzenzei vasuti vendéglős, aki új nagyszabású üzletét június elejével fogja átvenni.

Vasuti vendéglős urak, "papir-szalvéta" szükségleteiket s a szükséges üzleti nyomtatványokat a *Fogadó-nyomda* vállalatnál, (Budapest, VIII., József-utca 56.) sziveskedjenek megrendelni.

Szegedy István Budapestén a VII. ker. Hársfa-utca 29. sz. alatti vendéglőt megvette s azt teljesen átalakította és a mai igényeknek megfelelő új berendezéssel szerelte föl. Az ünnepélyes megnyitást a múlt hónap közepén történt.

Vendéglői és kávéházi cikkeik beszerzése. Ugy az éttermi, mint a kávéházi főpincér urak fogvájó, bon-block, tábla- és dákorkréta és minden más cikket, valamint az élelődd urak hektograf stb. szükségleteiket a legutányosabban a *Fogadó-nyomda* utján Bpest, VIII., József-u. 56. szerezhetik be.

Szinerváralján (Szatmár-m.) a Korona-fogadót **Bretán Miklós** fogadós kartsársunk átvette. Az új tulajdonos üzletét a mai fejlett igényeknek megfelelő nagy kényelemmel és egész ujan rendezte be. Az ünnepélyes megnyitást a múlt hónap közepével történt.

Budán a Szarvas-lér 4. sz. alatti Szieber-féle jónévi vendéglőt megvette **Grätz Mór** kartsársunk. Az új tulajdonos üzletét egész ujan tatarozta s rendezte és ünnepélyesen április 23-án nyitotta meg.

KERESTETNEK. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címet hollétek, kartsári szívessegből, a megtudni óhajtokkal egy levelezőlapon közöljék. **Németh István** pincér (rokkant katoná) tudassa pontos címet **Gécy Kálmán** üzletvezetővel, Nagy-bánya, István király-fogadó.

Palugay Károly főpincér hollétek kéri tudatni egy lapon **Mágel Gyula** népfőlkész, Budapest VII., István-ut 69. sz. Hadikörhöz, II. em. 24. sz.

Baranyaszentlőrincen az ujonnan létesített vasuti vendéglő bérletét **Grosz Mihály** főpincér nyerte el. Uj vasuti vendéglős kartsársunk a régi gárdának egyik képzetebb tagja és hosszú éveken át a fiumei s előzően más vasuti vendéglőknek volt főpincére. Üzletét e hónap 20-án nyitja meg ünnepélyesen. Vállalatához kívánnunk sok szerencsét.

Pittner József vendéglős Budapestén a Kőris-utca 24. sz. alatt egy új vendéglőt létesített s azt a mai haladó igényeknek megfelelően szép és kényelmes berendezéssel szerelte föl. Pittner kartsársunk üzletét e hónap elején nyitotta meg ünnepélyesen.

Vendéglői reggelik alkalmával és ugyancsak kávéházi reggeli és uzsonna-kávékhoz, papírszalvétát használjunk. **Papírszalvéta**kt legjobb minőségűt és jutányosan szállít a *Fogadó-nyomda*, Bpest, VIII., József-utca 56.

Lakás- és helyváltozásukat jelentő t. pincér-előfizetőink az új címmel kapcsolatban volt lakheijüket (hogy előbb hol voltak?) szintén sziveskedjenek megírni. **Fogadókiadóhivatala**, Bpest, Gyulai Pál-u. 9.

HELYVÁLTOZÁSOK **Schütz István** Budapestén a Rákóczi-ut Balaton-kávéház főp. állását foglalta el. Helyét, a kolozsvári Newyork-fogadó étterme főp. állását **Steer Kálmán** töltötte be. **Puhr László** Budapestén (Erzsébet-föld) a Csukovics-vendéglő főp. állását foglalta el. **Göndner Ferenc** a Mátyás király kávéház főp. állását tölti be. **Birmann József** a Szimpon kávéház é. főp. állását foglalta el. **Braunstidler Frigyes** Karánsebesen a Zöld-fogadó főp. állását töltte be. **Weismann Ignác** Losoncon a Magyar király-fogadó főp. állását foglalta el. U. itt a Király-kávéház főp. állását **Brányi Béla** töltötte be. **Kanyák Károly** Trencsénben a Városi kávéház főp. állását foglalta el.

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Azon t. előfizetőink, akik a hozánk írt levelekre választ sem kaptak, jelen rovatunkban találhatják meg a felelő választ. Csakis előfizetőink válaszolnak.

W. I. Losone. Mi előre láttuk azt a közbübséget, ami különben a mi osztályainknál, érhetetlen, különösen az ilyen jótékonyági kérdésben. Ebben a tekintetben ugyanis a miénk mindig kitűntek és szívesen szívesen segítették az arra szoruló kartsársaink. De lehet, hogy csak olyan muló baj ez s a nemes és jó szándék megint visszatér és uralni fogja a sajnos nem-törődömséget. Reméljük, hogy így lesz és hogy kartsársunk nemes tevékenységét is a kívánt siker fogja koronázni. Közlük, mai számunkban is eszközöltek. Szíves üdv. — **N. F. H.-fürdő.** Az utazásról és "spiritus" vásárlásról szóló kétébzi értesítést pontosan megkaptuk. Abban a fűtkezésben vagyunk, hogy eme dolgait és a mi iparkunk kapcsolatos tapasztalatokat illetőleg a kívánt eredményeket mindenképpen sikerült elérnie. Üdvözlünk. — **K. D.-né.** Ugy van, több főzeleket és kevesebb húst. Ezt ajánlotta a Fogadó is azokban a cikkeiben. A mennyiség-többlet persze nem elég. — a főzelek-féleknek minőség (iz, jóság) szempontjából is kifogásalannak kell lenni. A óhajtott célt csakis így lehetőségek elérni. Azt a régi napár-kiadványt nyomban elküldtük. Üdvözlök. — **V. F. Sz.-fehérvár.** Szípkárol s a kéreztet másféle cikkről nem tarthat és adhat most árjegyzéket a Fogadó-nyomda és pedig azon egyszerű okból, mert az ilyen cikkek árai máról holnapra emelkednek. Az "elkallódott" példány helyett másikat küldtünk. — **H. Gy. Lugos.** "Fogadó-nyomda"-nál Bpest, VIII., József-utca 56. szerezheti be a kívánt dolgokat. A napárt és utóbbi lapot küldtük. Üdv! — **K. D. Erre** az időszámításra és a háború által fölsem hozott más hasonló kérdésekre is csak azt monhatjuk, hogy: minden egy jó, ahogyan van. 2. Olyan szakbeli kiadványról (és török-magyar könyvről) nincs tudomásunk. Előfizetőnk 1/4. évi hátralék mutatkozik. Lapot pótoljuk. Üdv! — **V. J. Temesvár.** Eféle dologban csakis előfizetőink jár el a Fogadó. G-i hollétekről nincs tudomásunk. — **B. S. Doborád.** A jótékonyági és más közlések kisorsítják most az ilyen versengeményeket; de egyébként sincs idő arra, hogy azokat megjelenés-képessé formáljuk át. Üdvözlök. — **K. L. Prága.** Hasonló szíves üdv!

A mi özvegyeink, árvaik és rokkantjainkról ne felejtkezzünk meg.

PAPIRSZALVÉTA különböző minőségben és jutányos áron szerezhető be: **"Fogadó-nyomda"-ban,** Budapest, VIII., József-utca 56.

Elsőrangú szálloda 22 szobával, kávéház, vendéglő és kethelyiséggel, megve székhelyén, katonaság gócpontján, bebizonyított 200.000 korona évi forgalommal, 6000 korona laktérrel, 70.000 (hetven ezer) koronáért eladó. Csak készpénzre rendelkező keresztyén szakértők ajánlatát veszem figyelembe. **Bary József** vendéglős Egerben.

Pályázati hirdetés.

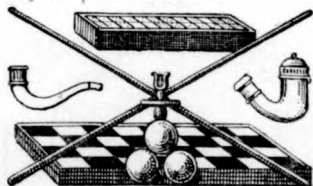
A Szentes állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettük. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1916. évi június 10-ig évi veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1921. évi június 10-ig. Az egy koronás bélyeggel ellátott és "Ajánlat a magyar királyi államvasutak főnt kiirt Szentes állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre" felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt nem különben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatot 1916. évi május 10-24-én déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnöknél (Üzletvezetői palota II. emelet) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók. Bánatpénz 400, azaz negyzzár korona. A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (I. emelet 9. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők. Szeged, 1916. évi május.

Az Üzletvezetőség.

Luhi-Erzsébet gyógyforrás.
Borral a legjobb fröccs!

Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz. Bor, cognac vagy citromsavval vegyítve. Orvosi szaktekintélvektől melegen ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorférgés, köhögés, vérszegénység, tüdőbaj és vérköpések esetében.

Megrendelhető
Schönborn Buchheim gróf urad. ásványvízinek bérletéigénél, Szolyva.

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3.

(Első Hazai Takarékpénztárral szemben)

Ajánlja saját készítményű **elefántcsont-teke** (billiárd) **golyók, dákók, sakk, dominó, lignum santum-golyók, bábuk, sétatobotok, tajték- és borostyánkő dohánvázó-eszközöket** stb. nagy választékban. — Billiárd-golyók **esztergályozása, dákók, sakk és dominó javítása olcsó árszámmal, pontos határidőre való szállítással** — elfogadtnak. □

Deák Ödönné

elsőrangú női ruhaterme

Bpest, Rákóczi-ut 19. sz. félem. 16

elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legegyszerűbbtől a legfényesebb kivitelig. A szakmához tartozó urnóknak és urleányoknak — **árkedvezmény.**

Tisztelettel
Deákné.

Önnek nincs jege.

nem mer hozatni, — mert eddig csak üres ládát kapott, tele jég hegyett. Nos, én jótállok, hogy az én szábadal-mammal **jégszállító ládám**ban még **24 óra** szállítás után is, tehát 300-400 kilométerről is **80-90 százalék** jeget vesz át! Bővebbet levélileg közöl **Lichtneckert József** jegkereskedő, Székesfehérvár.

Hektográf-lapok, ténták, készülékek stb. az étlapszorosításhoz való cikkek legolcsóbban beszerezhetők a **Fogadó-nyomdában, VIII., József-utca 56. sz.**

Rokkant katona-pincérek alkalmazása.

Németh István rokkant katona-pincér, ki a multikori hirdetett állásra már tett ajánlatot, jelentkezzék újbol egy másik állás elfoglalása miatt. **István Király-fogadó r.-t. Nagybánya.**

Fényes kávéházi berendezés eladó

Tapolcán, a Balaton kávéházban. Ugyanott eladó egy **sörapparat** (két csappal, légnyomással). Érdeklődőknek fölvilágosítást ad: **3-3 Kovács Ivánné, Tapolca.**

Bérbeadó vendéglő.

Szabadkán, Pilzeni éttermemet át- illetve bérbeadom. Átvételhez 25-30 ezer korona szükséges. Továbbiakra személyesen tájékoztat **Láng János**, vasúti vendéglős, **Ujvidék.** 4-4

Brunovszky Károly

hygienikusjatekkártyatisztító intézet. **Budapest, Szveze ay-u. 16.**

A t. olvasók a „Fogadó” hirdetési rovatát is figyelemmel olvassák át.

Áldás a szenvedőknek a világhírű városiigeti szénasvadás

„ILONA“

Artézia ásványviz.

Bort, étvágyat, kedvet javít. Gyomortisztít, bűt, haragot elhárít. Házhoz szállítja. **„ARTÉZIA“ R.-T. BUDAPEST. TELEFON 50-72.**

Állandó borvásár.

Azon t. vendéglős kártársak, kiknek mőri borra van szükségük, forduljanak hozzám teljes bizalommal. **Stoffer Mihály vendéglős Mór.**

Böcögő József Korona-fogadója és „Pannónia” kávéháza, Miskolc. Kávéház, elsőrendű éttermek, sörcsarnok. Magyar konyha, kitűnő borok.

Magyar Paizs.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg. — A Magyar Paizs első szókimondó, független hetilap, magyar írást, honi terméket véd, magyar szellemet terjeszt minden téren. — Évi előfizetési ára 4 korona. (Legolcsóbb lap). Szerkesztő: **Borbély György és Horváth Lajos Zalaegerszegen.**

Kiss Ernő Korona-fogadója

Magyarizsna — a város központján. Étterem, sörcsarnok, kávéház, szép nyári udvar kertje — vendéglő. — Magyar konyha. — Kitűnő fajborok

Szoinokon

2-4 az állomás közvetlen közelében, egy jó ösmereiséggel bíró jóforgalmu vendéglő, 10 szobás fogadóval (szállodával) — haláleset miatt — teljes berendezéssel átadó. A szobák a bérleten felül jövedelmeznek. Az existenciát és szép hasznos biztosító üzletet kártársaim figyelmébe ajánlom. Értekezni lehet a bérlelnél: **Márschner József Szoinok, Erzsébet szálloda.**

Német nyelv megtanulása magánuton

A német nyelv tudására fogadó- és vendéglőtulajdonosoknak és alkalmazottaknak feltétlenül szükségük van. **Dr. Ince Henrik** német nyelvtanából mindenki gyorsan és alaposan megtanulhat tanító nélkül németül. Az új kiadásban most megjelent kitűnő könyv ára 2 korona (utánvétellel 2 kor. 55 fill.) Megrendelési cím: **Magyar könyvkiadó Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 23.**

Szállodások és vendéglős urak figyelmébe!

Páratlan olcsó ajánlat vászon és damaszt árukban

				Kor. érték
Lenvászon lepedő	220 150	—	—	drbja 6,50
Kárpát	230 150	—	—	8,50
Nehéz damaszt abrosz	150 150	—	—	6,—
„	150 180	—	—	7,—
„	150 220	—	—	8,—
„	150 300	—	—	10,—
Kerti abrosz minden színben	—	—	—	6,50
Ajour kávé-szalvéta	—	—	—	tutja 5,50
Nehéz damaszt szalvéta	60 60	—	—	12,—
„	65 65	—	—	14,—
„	70 70	—	—	16,—
Damaszt törülköző	60 120	—	—	24,—
Dupla damaszt	60 130	—	—	27,—
Nehéz dam. törülk. ajour széllel	45 130	—	—	27,—
Damaszt	—	—	45 180	24,—
Párnahuzat	88 76	—	—	drbja 3,50
Vászon paplenhuzat	130 180	—	—	12,50
Pincér kendő	—	—	tetja 7,—	10,—
Vászon pohár és edénytörő	—	—	—	tetja 15,—

DEUTSCH FERENC

..... vászon és damaszt áruhaza szállodások és vendéglősök szállítója **Budapest, VIII., Muzeum-körút 10.** Alapítási év 1895. Telefon József 4-60.

SAJT ::

Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti emmentháliban állandóan nagy raktárt tart.

Stauffer és Fiai

nyugatmagyarországi sajtgyárak Répcelak.

Vendéglői- és kávéházi cikkek olcsó beszerzése

„Fogadó-nyomda” Budapest, VIII., József-utca 56. sz. Telefon szám: 39-70.

S. it vidékre utánvét mellett: „papírszalvétát”, — fogvájót, — hektograph-lapokat és téntát, kártyatáblát, krétát, szivacsot, dákókrétát, dákó-bort s ragasztót; szalmazsálakat söntés-, konyha- és kávéházi íveket, bon-blokkokat és minden szükséges üzleti cikket.

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek ■ Borértékesítő ■ Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm főispánja.

Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főter, Lubyház, Új bankpalota).

Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz.

Sürgőnycim:

Visontamatra

Ó 1908—1911. évjáratu és új fajborok.
Pecsenye, csemege, szamorodni és asszu-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

1916-ra szóló

Vendéglősök Naptára

megjelent. A fogadás és vendéglősparhoz tartozók ne mulasszák el ezt a fontos szakkönyvet megrendelni. A „Vendéglősök Naptára” ára —

3 korona 20 fillér.

Megrendelhető:

Fogadó kiadóhivatala:

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Vendéglősök, kocsmárosok és
kávésok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók
ifj. CRUNWALD MÓR
üveg- és porcellán nagy raktárában
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-híd közelében.)

KENYÉRZACSKÓ

kenyér, kifli és egyéb száraz sütemény higiénikus megőrzésére. **Minden vendéglőben nélkülözhetetlen.** Megrendelhetők:

Fogadó-nyomda, Budapest, VIII., József-utca 56.

Figyelemztetés! T. olvasóink ne csak a „vezércikket és egyéb közleményeket olvassák el, hanem figyelemmel böngésszék át a híradatos rovatot is.

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek, kiknek **oldal-zsebtárca** (papírpénz), vagy (apró- és ezüstpénz számára) **pincértáskára** van szükségük, amelynek feneke nincs beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy darabból készült, — a **legjutányosabb árak mellett** — szerezhetik be:

Molnár Vilmos

szakkönyvgyárosnál, BUDAPEST, IV.,
Károlyi-körút 28. (Központi udvarháza).
Képes árjegyzék bérmentve

HERRMANN J. L. R.T.

cs. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad. Alpacca-,

Chinaezüst- és fémáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.

(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legszolidabb kivitelű tárgyakból Szállodák, Vendéglők, Kávéházak és háztartások részére.**S Z A K K Ö N Y V E K**

A „Vendéglősök Naptára” előző évfolyamai az alábbi kedvezményes áron szerezhetők be:

1909 és 1911 évi. „Vendéglősök Naptára” mely szakkiadványok különösen a borkezelési és pincei teendőkre nézve tartalmaznak fontos tudnivalókat, egyenként rendelve . . . I K 10 fill. és együttesen rendelve, a kettő . . . I K 80 fill.

1912 és 1913 évi. „Vendéglősök Naptára” mely szakkiadványok a különböző közhasznú részekén kívül az „Etel szótárt” tartalmazza, egyenként . . . I K 60 fill. és együttesen rendelve . . . 2 K 80 fill.

1914 és 1915 évi. „Vendéglősök Naptára” egyenként . . . 2 K — fill. és együttesen rendelve . . . 3 K 50 fill.

Megrendelések: Fogadó kiadóhivatala, Bpest, VIII., Gyulai Pál-u. 9. intézendők.

= Papírszalvéták =

A papírszalvéták használatának bevezetése nemcsak gazdasági hanem egészségügyi szempontból is ajánlatos. A hadügyi kormány ugyancsak ily célból rendelte el a vasuti vendéglőkben úgy Magyarország, mint Ausztria területén a papírszalvéták használatát

Papírszalvétákat a legjobb minőségben és legmérsékeltőbb árak mellett cégnomással vagy anélkül, gyorsan és csinos kivitelben szállít: a

Fogadó-nyomda, Budapest, József-utca 56